

Національний технічний
університет України
"Київський політехнічний
інститут імені Ігоря
Сікорського"

Кафедра конструювання машин
Механіко-машинобудівного
інституту

Кафедра інтелектуальної власності
та приватного права
Факультету соціології і права

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ПАТЕНТОЗНАВСТВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Освітня програма	Комп'ютерні технології в біології та медицині
Статус дисципліни	обов'язкова (нормативна)
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.), з них лекції 36 год., практичні заняття 18 год., самостійна робота 36 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік. Модульна контрольна робота.
Розклад занять	Згідно з розкладом на сайті http://rozklad.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу/ викладачів	<i>Лектор:</i> к.ю.н. Яшарова Марія Миколаївна (кафедра Інтелектуальної власності та приватного права) к.т.н., доц. Юрчишин Оксана Ярославівна (кафедра конструювання машин) <i>Викладач практичних занять:</i> к.ю.н. Яшарова Марія Миколаївна (кафедра Інтелектуальної власності та приватного права) к.т.н., доц. Юрчишин Оксана Ярославівна (кафедра конструювання машин) асистент Гаврушкевич Наталія Валеріївна (кафедра конструювання машин)
Розміщення курсу	Визначається лектором відповідної частини курсу та доводиться до відома студентів на першому занятті

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівця, який має базові компетенції з права інтелектуальної власності, зокрема щодо законодавства та системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, їх критеріїв правової охорони та строків чинності

майнових прав, оцінки, комерціалізації, та договірних способів розпорядження майновими правами інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності, створення об'єктів інтелектуальної власності, здійснення патентних досліджень за базами даних Укрпатенту, регіональних відомств та Всесвітньої організації інтелектуальної власності, набуття прав (державна реєстрація прав) на об'єкти права інтелектуальної власності.

Навчальна дисципліна складається з двох частин:

- Частина 1. "Інтелектуальна власність та патентознавство – 1. Право інтелектуальної власності" (забезпечує кафедра інтелектуальної власності та приватного права Факультету соціології і права).
- Частина 2. "Інтелектуальна власність та патентознавство – 2. Патентознавство та набуття прав" (забезпечує кафедра Конструювання машин Навчально наукового Механіко-машинобудівного інституту).

Дані знання здобувачі зможуть використати при захисті персональних даних пацієнта під час розробки, експлуатації, та супроводження будь-яких інформаційних, діагностичних і лікувальних систем, які таку інформацію обробляють

По завершенню вивчення дисципліни здобувачі ВО повинні продемонструвати наступні компетенції та програмні результати навчання ухвалені наказом ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського №НОН/201/2022 від 30.06.2022р. Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/122>

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук.

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 16 Здатність проводити планування, аналіз та моніторинг ІТ проектів, у тому числі стартап-проектів, на всіх етапах життєвого циклу на основі міжнародних стандартів та відповідно до концепцій та підходів сталого розвитку і захисту інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання:

РН 20 Володіти основами сертифікації об'єктів професійної діяльності, використовувати міжнародні стандарти, закони збереження інтелектуальної власності; забезпечувати захист і оцінку вартості об'єктів інтелектуальної діяльності

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

В структурно-логічній схемі програми підготовки фахівця навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність та патентознавство» входить до переліку нормативних дисциплін, циклу загальної підготовки.

Пререквізити – Вивчається на основі ступеня бакалавра.

Постреквізити - дана навчальна дисципліна є основою для вивчення дисципліни «Розробка стартап-проектів», наукової роботи за темою магістерської дисертації та підготовки магістерських дисертацій за ОПП та в подальшій роботі за фахом.

3. Зміст навчальної дисципліни

Частина 1. Право інтелектуальної власності.

Тема 1. Система інтелектуальної власності.

Тема 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності

Тема 3. Захист прав інтелектуальної власності.

Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.

Тема 6. Управління інтелектуальною власністю.

Частина 2. Патентознавство та набуття прав.

Тема 7. Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів прав промислової власності.

Тема 8. Правова охорона результатів науково-технічної творчості.

Тема 9. Правова охорона комерційних позначень.

Тема 10. Правова охорона авторських та суміжних прав.

Тема 11. Недобросовісна конкуренція її види, механізми попередження, виявлення та протидії. відповідальність за порушення прав.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Потреби освітнього компонента відносно спеціального матеріально-технічного та інформаційного забезпечення: мультимедійне обладнання; доступ до мережі Internet. При дистанційному / змішаному режимі навчання використовуються сервіси Zoom/Google meet/Classroom.

Частина 1. Право інтелектуальної власності

Базова література

1. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с. (бібліотека Університету);

2. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с. (бібліотека Університету);

3. Інтелектуальна власність та авторське право: навчальний посібник/ І.М. Чістякова та інші. Київ: Каравела, 2019. 203 с. (бібліотека Університету).

4. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. І. Верба, В. О. Коваль ; за ред. С. В. Чікіна ; НТУУ "КПІ". – 2-ге вид., пере-роб. і доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,20 Кбайт). – Київ: НТУУ "КПІ", 2013. – 262 с.: 23 іл. – Режим доступу <http://library.kpi.ua:8080/handle/123456789/238>

5. Ромашко А.С. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода. – Вид.2-ге переробл. та доповн. [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2015. – 186. Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28002>

Допоміжна література

1. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /І.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с.

2. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч.посіб. К.: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.

3. Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 522 с.

4. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.:ВД «Дакор», 2016. 564 с.

5. Жилінкова О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

6. Коваль І. Ф. Захист прав у сфері промислової власності: проблеми законодавчого за-безпечення та правозастосування: монографія. К.: НДІ ІВ НАПрН України, Лазурит-Полиграф, 2011. 320 с.

7. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 6: Право інтелектуальної власності / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.: ФОП Лисяк Л.С., 2011. 592 с. (Коментарі та аналітика).

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Web-site Верховної ради України. Законодавство України - <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Web-site Міністерства економіки України –
3. <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
4. Web-site Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» - <https://ukrpatent.org>
5. Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» - <http://www.uacr.kiev.ua>
6. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності - <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>

Частина 2. Патентознавство та набуття прав

Базова література

1. Інтелектуальна власність та патентознавство [Електронний ресурс] : підручник для студ., які навчаються за програмами підготовки магістрів / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко, М. В. Дубняк, Н. Д. Когут, О. В. Литвин, А. С. Ромашко, П. М. Цибульов, О. Я. Юрчишин ; КПП ім. Ігоря Сікорського ; за ред. П. М. Цибульова, А. С. Ромашко. – Електронні текстові дані (1 файл: 6,03 Мбайт). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 377 с. – Назва з екрана. Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/44252>
2. Мікульонюк І.О. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 244 с. Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/31664>
3. Мікульонюк І.О. Складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель: навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 116 с. Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39745>
4. Практикум з дисципліни "Патентознавство та авторське право" для студентів та аспірантів технічних спеціальностей та спеціальності "Інтелектуальна власність" [Електронний ресурс] / А. С. Ромашко, О. М. Кравець, О. В. Литвин ; НТУУ "КПІ". – Електронні текстові дані (1 файл: 2,72 Мбайт).–Київ: НТУУ "КПІ", 2014.– Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28003>
5. Ромашко А.С. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності: Навч. посіб. / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода. – Вид.2-ге переробл. та доповн. [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2015. – 186. Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28002>
6. Ромашко А.С. Торговельна марка: самостійний пошук, підготовка до реєстрації, моніторинг Навч. посіб. / А.С. Ромашко, О.М.Кравець. – [Електронний ресурс] / - К.: НТУУ "КПІ", 2016. – 170. гриф Затверджено Вченою радою НТУУ "КПІ" від 30 червня 2016 р– Режим доступу <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/28006>

Додаткова література

1. Кузнєцов Ю. М., Мікульонюк І. О., Самойленко О. В. Практикум з дисципліни "Патентознавство та авторське право". Навчальний посібник / Під ред. Ю.М. Кузнєцова. – Київ: НТУУ "КПІ", 2014. – 317 с.
2. Кузнєцов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник – К.: ТОВ "Кондор", 2005. – 428 с., 2-е видання, перероблене і доповнене, 2009. – 446 с.
3. Текст лекцій з дисципліни "Набуття прав інтелектуальної власності" Частина 1 "Набуття прав на винахід (корисну модель)" для спеціальностей ОКХ спеціаліст 7.18010011 "Інтелектуальна власність" та магістр 8.18010011 "Інтелектуальна власність"/ Уклад. А.С. Ромашко - К.: НТУУ "КПІ" (електронне видання), 2012. - 137 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/1674>

4. Текст лекцій з дисципліни «Набуття прав інтелектуальної власності» Ч. 2 «Набуття прав на промислові зразки» для спеціальностей ОКХ спеціаліст 7.18010011 «Інтелектуальна власність», магістр 8.18010011 «Інтелектуальна власність» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; уклад. А. С. Ромашко. – Електронні текстові дані (1 файл: 432 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. – 64 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2662>

5. Збірник тестових питань з дисципліни «Патентознавство та авторське право» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» [Електронний ресурс] / НТУУ «КПІ»; уклад. А. С. Ромашко. – Електронні текстові дані (1 файл: 217 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2013. – 34 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2663>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Web-site Верховної ради України. Законодавство України <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Web-site Міністерства економіки України – <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
3. Web-site Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» - <https://ukrpatent.org>
4. Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» - <http://www.uacrr.kiev.ua>
5. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності - <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вивчення навчальної дисципліни заплановано проведення вісімнадцяти лекційних та дев'яти практичних занять, під час яких студенти мають виконати модульну контрольну роботу (надалі - МКР).

Лекції проводяться з використанням наочних засобів представлення матеріалу та з використанням методичних матеріалів, доступ до яких наявний у здобувачів вищої освіти. Студенти отримують всі матеріали через e-mail, кампус чи telegram-групу.

Здобувачі вищої освіти залучаються до обговорення лекційного матеріалу та ставлять питання, щодо його сутності.

На практичних заняттях застосовуються форми індивідуальної та колективної роботи (командна робота, парна робота) для реалізації завдань викладача на набуття навичок самостійної практичної роботи.

Під час вивчення курсу застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

- методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

- особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання ("мозковий штурм", "аналіз ситуацій" тощо);

- інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації, застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів практичних завдань (тести), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (програми засоби, мобільні додатки тощо).

5.1 Розподіл навчального часу за темами курсу та календарний план їх проведення

Назва розділів і тем	Лекції		Семінари		Оцінювання
	Годи-ни	Тиж-ні	Годи-ни	Тиж-ні	
Частина 1. Право інтелектуальної власності.					
Тема 1. Система інтелектуальної власності.	4	1-2	2	2	Робота на заняті
Тема 2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	4	3-4	2	4	Робота на заняті
Тема 3. Захист прав інтелектуальної власності.	4	7-8	2	8	Робота на заняті
Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної власності.	4	11-12	2	12	Робота на заняті
Тема 5. Економіка інтелектуальної власності.	4	13-14	2	14	Робота на заняті
Тема 6. Управління інтелектуальною власністю	4	16-17	2	16	Робота на заняті
<i>Модульна контрольна робота 1.1.</i>		17-18	(2)		МКР
Разом за частиною 1	24		12		
Частина 2. Патентознавство та набуття прав					
Тема 7. Створення і патентно-інформаційні дослідження об'єктів прав промислової власності.	4	5-6	2	6	Робота на заняті
Тема 8. Правова охорона результатів науково-технічної творчості.	4	9-10	2	10	Робота на заняті
Тема 9. Правова охорона комерційних позначень.	2	15	1	18	Робота на заняті
Тема 10. Правова охорона авторських та суміжних прав.	1	18	0,5	18	
Тема 11. Недобросовісна конкуренція її види, механізми попередження, виявлення та протидії. відповідальність за порушення прав.	1	18	0,5	18	
Разом за частиною 2	12				
<i>Залік</i>			<i>(2)</i>	<i>18</i>	
Всього годин	36		18		

5.2. Лекційні заняття

ЧАСТИНА 1. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 24 годин (12 лекцій)

ЛЕКЦІЯ №№1-2. СИСТЕМА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Мета:

навчальна: сформувати уявлення про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав, законодавство у сфері інтелектуальної власності, державну систему правової охорони інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекцій:

1. Поняття: «об'єкт інтелектуальної власності» та «право інтелектуальної власності».
2. Об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
4. Національне законодавство про інтелектуальну власність.
5. Міжнародне законодавство про інтелектуальну власність.
6. Державна система інтелектуальної власності.

ЛЕКЦІЯ №№ 3-4. ВИНИКНЕННЯ І НАБУТТЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про виникнення та набуття права на різні об'єкти права інтелектуальної власності, різницю понять «виникнення» та «набуття права» на об'єкти права інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Виникнення прав на об'єкти авторського права.
2. Виникнення прав на об'єкти суміжних прав.
3. Набуття прав на об'єкти патентного права та промислові зразки.
4. Набуття прав на комерційні позначення.
5. Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

ЛЕКЦІЯ №№ 5-6 ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про поняття, підстави, форми, способи захисту прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття та підстави захисту прав інтелектуальної власності.
2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.
3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.

ЛЕКЦІЯ №№ 7-8. ДОГОВОРИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття і зміст договору.
2. Договори на етапі створення об'єкта інтелектуальної власності.
3. Договори на етапі використання об'єкта інтелектуальної власності.
4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
5. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

ЛЕКЦІЯ №№ 9-10. ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про комерціалізацію прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив.
2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
3. Бухгалтерський облік інтелектуальної власності.
4. Оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності.
5. Комерціалізація прав інтелектуальної власності.

ЛЕКЦІЯ №№ 11-12. УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Мета:

навчальна: сформувані уявлення про принципи управління інтелектуальною власністю, життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності, управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу; *розвивальна:* формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Зміст лекції:

1. Поняття управління і принципи управління інтелектуальною власністю.
2. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.
3. Управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу.

**ЧАСТИНА 2. ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА НАБУТТЯ ПРАВ
(12 години (6 лекцій))**

**ЛЕКЦІЯ №№ 1-2 ТЕМА 7 СТВОРЕННЯ І ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
ОБ'ЄКТІВ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ**

Зміст лекції №1:

1. Творчість як вид інтелектуальної праці. Соціальні аспекти науково-технічної творчості. Загальна характеристика ОПВ.
2. Методи постановки і розв'язання творчих задач на прикладі винахідництва. Загальна класифікація методів розв'язання винахідницьких задач, їх суть.
3. Етапи розроблення винаходу

Зміст лекції №2:

1. Патентна інформація і документація, патентні дослідження. Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності. Державна система патентної інформації. Національні і міжнародні класифікації об'єктів промислової власності.
2. Патентно-інформаційні ресурси. Не патентна інформація. Використання мережі Інтернет для пошуку патентної інформації
3. Патентні дослідження Зміст і порядок патентних досліджень. Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності. Патентний формуляр. Використання патентної інформації при створенні та освоєнні нової техніки. Патентний ландшафт-поняття та застосування.
4. Патентний формуляр. Призначення та підготовка

**ЛЕКЦІЯ №№ 3-4. ТЕМА 8 ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ТВОРЧОСТІ**

Зміст лекції №3:

1. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі.
Поняття винаходу і корисної моделі. Об'єкти винаходів і корисних моделей. Об'єкти, що не визнаються винаходами (корисними моделями). Умови надання правової охорони винаходам (корисним моделям). Збори з набуття прав. Порядок одержання патенту: дата подання заявки, пріоритет заявки. Тимчасова правова охорона, експертиза заявки, реєстрація патенту.
2. Оформлення заявки на реєстрацію прав на винахід (корисну модель).
Перелік матеріалів при поданні заявки в Україні. Вимога єдності винаходу (корисної моделі). Формула винаходу (призначення, структура, складання, особливості). Вимоги до опису винаходу (корисної моделі). Вимоги до графічних матеріалів, які пояснюють опис винаходу. Реферат винаходу. Оформлення документів заявки. Види та суть експертиз за заявками, діловодство за заявкою. Шляхи патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах.

Зміст лекції №4:

1. Порядок набуття прав на промислові зразки
Поняття промислового зразка. Незареєстрований промисловий зразок. Охорона незареєстрованих промислових зразків в країнах ЄС та в Україні та її термін. Умови надання правової охорони та умови охороноспроможності промислового зразка. Експертиза

промислових зразків. Термін реєстрації. Обсяг правової охорони. Збори з набуття прав. Вимоги щодо оформлення заявки на реєстрацію промислового зразка. Система класифікування промислових зразків. Охорона промислового зразка в іноземних державах, в тому числі і за Гаазькою системою.

2. Порядок набуття прав на комерційну таємницю та раціоналізаторську пропозицію. Наукове відкриття, напівпровідниковий виріб, сорти рослин та окремі аспекти їх охорони.

Інформація з обмеженим доступом її види та характеристика. Відомості, що не можуть становити комерційну таємницю. Поняття “ноу-хау” та його відношення до об’єктів права інтелектуальної власності. Раціоналізаторська пропозиція в законодавстві України. Методи охорони інформації, що має комерційну цінність для підприємства (установи, організації) Компонування напівпровідникових виробів. Наукові відкриття. Сорти рослин

ЛЕКЦІЯ № 5 ТЕМА 9. ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Зміст лекції №5:

1. Поняття про фірмове (комерційне) найменування та географічні зазначення

Ідентифікація комерційних позначень як типових об’єктів права інтелектуальної власності. Поняття про фірмове (комерційне) найменування; торговельні марки; географічні зазначення. Зміст права на комерційне найменування та географічне зазначення. Правова охорона незареєстрованих комерційних позначень. Взаємозв’язок різних об’єктів права інтелектуальної власності.

2. Набуття прав на торговельну марку

Умови надання правової охорони. Підстави для відмови в наданні правової охорони.

Правила складання заявки про реєстрацію торговельної марки. Правила експертизи заявок. Застосування положень міжнародних класифікаційних угод, які стосуються торговельних марок. Самостійний пошук торговельної марки перед процедурою реєстрації та під час моніторингу для виявлення порушень прав з застосуванням доступних електронних джерел. Міжнародна охорона торговельних марок за Мадридською системою.

3. Набуття прав на географічні зазначення

Види географічних зазначень. Порядок набуття прав на географічне зазначення. Застосування положень міжнародних угод, які стосуються географічних зазначень.

ЛЕКЦІЯ № 6. ТЕМА 10. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ.

ТЕМА 11. НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ ЇЇ ВИДИ, МЕХАНІЗМИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОТИДІЇ.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ

Зміст лекції №6 за темою 10:

1. Особливості охорони авторських прав в Україні та світі.

Об’єкти/суб’єкти авторського права. Обсяг правової охорони та термін охорони.

2. Державна реєстрація авторських прав.

Охоронний документ: вид, обов’язковість. склад заявки, експертиза за заявкою, процедура отримання, вартість. Права, що впливають з охоронного документа. Сповіщення власника про свої права. Службові твори. Співавторство. Використання об’єктів авторського права без згоди власника. Набуття прав за кордоном. Послуга VOIB WIPO PROOF

3. Особливості охорони об’єктів суміжних прав в Україні та світі

Об’єкти/суб’єкти суміжних прав. Обсяг правової охорони та термін охорони.

Зміст лекції №6 за темою 11:

1. Недобросовісна конкуренція її види

Положення про недобросовісну конкуренцію в Паризькій конвенції та в Україні

2. Протидія піратству, тролінгу та контрафакту.

Піратство та тролінг в Україні та у світі. Механізми попередження недобросовісної конкуренції та контрафактної продукції.

3. Паразитичний маркетинг при заходах спортивно-масового та культурного характеру.

Приклади паразитичного маркетингу та засоби протидії.

5.3. Практичні заняття

ЧАСТИНА 1. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

12 годин (6 практичних занять)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1. Система інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про право інтелектуальної власності, систему об'єктів права інтелектуальної власності, суб'єктів права на них та змісту їх прав;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття: «об'єкт інтелектуальної власності» та «право інтелектуальної власності». Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Національне законодавство про інтелектуальну власність. Міжнародне законодавство про інтелектуальну власність. Державна система інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

1. Як Ви розумієте поняття «творча діяльність» та «інтелектуальна діяльність». Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

2. Яке поняття є ширшим – «автор» чи «суб'єкт права»? Хто може бути автором – фізична чи юридична особа? Відповідь обґрунтуйте.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2. Виникнення і набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про виникнення та набуття права на об'єкти інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Виникнення прав на об'єкти авторського права. Виникнення прав на об'єкти суміжних прав. Набуття прав на об'єкти патентного права та промислові зразки. Набуття прав на комерційні позначення. Виникнення та набуття права на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

▪ Як Ви розумієте поняття «виникнення майнових прав інтелектуальної власності» та «набуття прав інтелектуальної власності»? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

▪ Чи можна вважати особистий лист написаний для іншої людини об'єктом авторського права? Хто має право розпоряджатися таким листом – його автор чи людина, якій він написаний?

▪ Чи можуть існувати об'єкти суміжних прав без авторських? Відповідь обґрунтуйте. Які права виникають у виконавця пісні – авторські чи суміжні? Чи має право виконавець пісні розпоряджатися текстом пісні і музикою? Якщо так, то за яких умов?

▪ Як Ви розумієте поняття «співавторство»? Рекламні ролики, фільми створюють у співавторстві. Яким чином можливе розпорядження майновими правами на такі об'єкти авторського права? Чи можливе одноосібне розпорядження майновими правами? Якщо так, то за яких умов?

▪ Як відрізнити винаходи і корисні моделі від:

- комерційної таємниці, ноу-хау;
- наукового відкриття.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3. Захист прав інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про захист прав інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття та підстави захисту прав інтелектуальної власності. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

1. Порівняйте поняття «охорона прав інтелектуальної власності» та «захист прав інтелектуальної власності».

2. Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4. Договори у сфері інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про договірні способи розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття і зміст договорів у сфері інтелектуальної власності. Договори на етапі створення об'єкта інтелектуальної власності. Договори на етапі використання об'єкта інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Завдання:

1. Ознайомтесь зі зразками договорів у сфері інтелектуальної власності: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg> (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір).

2. Підготуйте заяву (<https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms>) про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір: а) договору щодо відчуження майнових прав інтелектуальної власності; б) ліцензійного договору.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5. Економіка інтелектуальної власності (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про комерціалізацію правами на об'єкти інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік інтелектуальної власності. Оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності. Комерціалізація прав інтелектуальної власності.

Питання для аналізу:

1. Яка роль комерціалізації прав інтелектуальної власності в розвитку суспільства? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6. Управління інтелектуальною власністю (2 год.)

Мета:

навчальна: узагальнити знання про управління правами на об'єкти інтелектуальної власності;

розвивальна: формування логічного правового мислення;

виховна: виховати позитивне та поважне ставлення до правової науки.

Питання для повторення: Поняття управління і принципи управління інтелектуальною власністю. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності. Управління об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу.

Питання для аналізу:

1. Як Ви розумієте поняття «баланс інтересів суб'єктів права інтелектуальної власності»? Наведіть приклади. Відповідь обґрунтуйте.

ЧАСТИНА 2. ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА НАБУТТЯ ПРАВ *6 годин (3 практичних заняття)*

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1. Розв'язання винахідницьких задач. Патентно-інформаційний пошук.

Теоретична частина

- 1 Рівні винаходів. Добросовісні та недобросовісні патенти
- 2 Методи розв'язання винахідницьких задач
3. Вибір рубрики Міжнародної патентної класифікації
4. Виконання патентного пошуку (знайомство з патентними базами)
5. Демонстрація одного з методів розв'язання винахідницьких задач

Практична частина під час роботи в аудиторії

6. Визначити рубрику МПК об'єкта за завданням викладача та розписування назви розділу класу, підкласу, основної групи
7. Знайти за визначеною рубрикою МПК 1-3 патенти за патентними базами.
8. Опитування за темою заняття

Практична частина для самостійної роботи

8. Визначення рубрики МПК об'єкта за темою магістерської дисертації (чи за темою, що представляє інтерес для студента) з назвою розділу, класу, підкласу, основної групи.
9. Підбір 2-3 аналогів об'єкта за п.8 цього заняття.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на промисловий зразок. Охорона комерційної таємниці. (2 год.)

Теоретична частина

- 1 Вибір рубрики МКПЗ за базою Укрпатенту, визначення назви промислового зразка
- 2 Пошук промислових зразків (бази зареєстрованих промислових зразків)
- 3 Підготовка бланку заяви.
- 4 Оформлення заявки на реєстрацію промислових зразків на прикладах.
- 5 Класифікація інформації з обмеженим доступом
- 6 Специфіка комерційної таємниці, її виявлення в матеріалах, дотичних до магістерської дисертації чи до професійної діяльності та документування

Практична частина під час роботи в аудиторії

- 7 Визначення переліку зображень промислового зразка
- 6 Опитування за темою заняття/складання інших матеріалів заявки.

Практична частина для самостійної роботи

- 8 Визначення кодів МКПЗ промислового зразка пов'язаного з темою магістерської дисертації (чи з темою, що представляє інтерес для студента). Пошук за базами Укрпатенту та ВОІВ. Складання опису та зображень.
- 9 Виявлення можливої комерційної таємниці в матеріалах, дотичних до магістерської дисертації чи до подальшої професійної діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на торговельну марку. Реєстрація авторського права. (2 год.)

Теоретична частина

- 1 Збір вихідних даних.
- 2 Групування переліку товарів та послуг за кодами МКТП з застосуванням Інтернет-сервісу «Менеджер товарів та послуг» («Goods & Services Manager»).
- 3 Класифікація торговельних марок (ТМ) за Віденською класифікацією.
- 4 Підготовка бланку заяви та документів до неї.
- 5 Організація самостійного пошуку торговельної марки.

6 Порядок оформлення заявки на реєстрацію авторського права та визначення складу додаткових документів і матеріального носія

Практична частина під час роботи в аудиторії

8 Опитування за темою заняття/складання матеріалів заявки з визначенням рубрик Ніццької та Віденської класифікації.

9 Визначення переліку документів для реєстрації авторського права на конкретний об'єкт авторського права

10 Оформлення заяви на реєстрацію авторського права

Практична частина для самостійної роботи

11 Вибір існуючої/розробка нової торговельної марки для виробництва товарів/надання послуг, пов'язаних зі стартапом/темою магістерської дисертації (наприклад, для виробництва досліджуваних в дисертації продуктів/процесів, або для застосовного у виробництві обладнання/матеріалів). Пошук схожих торговельних марок

6. Самостійна робота студента

Частина 1. Право інтелектуальної власності

До самостійної роботи студентів включається підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової, додаткової літератури та законодавства, виконання практичних завдань підготовку до виконання модульної контрольної роботи: заліку тощо.

1.1. Теми для самостійного опрацювання – не заплановано.

1.2. Підготовка до лекційних занять. Для підготовки до лекційних занять студентам необхідно ознайомитись з матеріалом який буде розглядатись на наступній лекції (за потреби завантажити презентаційний матеріал), опрацювати необхідну заплановану базову/допоміжну літературу та матеріал попередніх лекцій. За необхідністю студент може підготувати перелік питань на лекційне заняття для його обговорення. На це студенту відводиться приблизно по 0,25-0,3 години на кожену тему.

1.3. Підготовка до практичних занять. Для підготовки до практичних занять студенту необхідно: опрацювати заплановану базову/допоміжну літературу та матеріал (див. табл.1), конспекти лекцій та підготувати матеріали до завдань. На це студенту виділяється приблизно по 0,5-1 годині на кожне практичне заняття.

Таблиця 1

Матеріал з яким студенти повинні ознайомитись до початку практичних занять

№ Теми	Тема/питання, що виноситься на самостійну роботу студента з підготовки до практичних занять
Частина 1. Право інтелектуальної власності	
1	Ознайомитись з міжнародними документами у сфері інтелектуальної власності
2	Ознайомитись зі специфікою виникнення чи набуття права на нетипові об'єкти права інтелектуальної власності
3	Ознайомитися зі способами захисту прав інтелектуальної власності
4	Ознайомитися зі зразками договорів у сфері інтелектуальної власності: https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-reg (п. 5 Інформації щодо державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір) та підготувати заяву (https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-forms) про реєстрацію договору, який стосується права автора на твір: а)договору щодо відчуження майнових прав інтелектуальної власності; б)ліцензійного договору.
5	Ознайомитися зі специфікою оподаткування операцій з об'єктами права інтелектуальної власності
6	Ознайомитися з управлінням об'єктом інтелектуальної власності на різних етапах його життєвого циклу
Частина 2 Патентознавство та набуття прав	

№ Теми	Тема/питання, що виноситься на самостійну роботу студента з підготовки до практичних занять
7	Поняття "системи" і системний підхід у творчому процесі. Методологічна основа і соціальні аспекти науково-технічної творчості. Етапи розробки винаходу. Психологічні особливості науково-технічної творчості. Визначення та основні поняття про інженерну психологію. Підготовка до практичного заняття №1
8	Ознайомитись з « Правилами складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель », « Правилами складання та подання заявки на промисловий зразок ». Нормативно-правовими актами щодо напівпровідникових виробів. Визначити коди МКПЗ промислового зразка темою своєї роботи. Скласти опис та визначити зображення. Ознайомитись з пошуковими базами щодо промислових зразків. Ознайомитись з видами інформації, що не може бути віднесена до комерційної таємниці Підготовка до практичного заняття №2
9	Ознайомитись з « Правилами складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг ». Визначення кодів Ніццької та Віденської класифікації. Вибір схожих торговельних марок Підготовка до практичного заняття №3 (частина)
10	Ознайомитись з Порядком державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір Підготовка до практичного заняття №3 (частина)
11	Ознайомитись з Законом України "Про захист від недобросовісної конкуренції" та з угодою про асоціацію

- 1.4. Модульна контрольна робота. На підготовку до МКР відводиться до 2-х годин СР. Питання, що виносяться на МКР є теоретичним матеріалом, що розглядаються на лекційних заняттях.
- 1.5. Залік. Залік проводиться на позаплановому практичному занятті, після написання студентами модульної контрольної роботи, надання виконання завдань та за результатами набраних рейтингових балів (не менше 60 балів) за семестр отримують залік.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Студентам рекомендується дотримуватись правил відвідування занять, поведінки на них та підготовки до них.

7.1. Правила відвідування занять

Заняття можуть проводитись в навчальних аудиторіях згідно з розкладом. Також заняття можуть проводитись онлайн в синхронному режимі з використанням засобів відеозв'язку за умови однозначної ідентифікації здобувача вищої освіти. Проведення занять онлайн повинне бути передбачене відповідним наказом по КПІ ім. Ігоря Сікорського.

За наявності поважних причин здобувач вищої освіти повинен завчасно (за 1 день) повідомити викладача про причини можливого пропуску контрольного заходу.

Якщо завчасно повідомити не вдалось, здобувач вищої освіти протягом одного тижня має зв'язатись із викладачем для погодження форми і порядку усунення заборгованості.

Якщо аудиторне заняття випадає на неробочий день (святковий, пам'ятний тощо), то матеріал такого заняття частково переходить в категорію "Самостійна робота здобувачів вищої освіти", а частково додається до наступного заняття. Також можлива економія часу на

пропущені заняття при виконанні модульної контрольної роботи в позаурочний час (шляхом тестування).

7.2. Правила поведінки на заняттях

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни, студенти:

- 1) самостійно:
  - готуються до МКР;
  - готуються до занять;
  - звіти з комп'ютерних практикумів;
  - виконують індивідуальне завдання (РР);
- 2) на заняттях:
  - беруть участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
  - своєчасно виконують МКР;
  - виконують комп'ютерні практикуми;
  - захищають звіти з комп'ютерних практикумів;
- 3) на позапланових заняттях:
  - своєчасно захищають індивідуальне завдання.

Активна участь студента на практичних заняттях є рекомендованою.

На лекціях та заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, але лише для цілей, зумовлених темою заняття і відповідним тематичним завданням. Використовувати зазначені (та інші подібні) засоби для розваги чи спілкування під час заняття не варто. Не рекомендується відповідати на питання викладача, читаючи з екрана смартфона, ноутбуку чи з підручника та використовувати документи з ненадійних джерел мережі Інтернет, без посилань на автора публікації.

7.3. Правила виконання модульної контрольної роботи (МКР)

МКР проводиться письмово (або через дистанційну платформу «Сікорський» (надалі – платформа). Результати МКР оголошуються студентам на наступному занятті за допомогою платформи, «Електронного кампусу» тощо. Студент має право одноразово покращити свої бали з МКР у разі її своєчасного написання на запланованому занятті / отримавши доступ від викладача до завдань на платформі.

При виконанні МКР студентам не дозволяється нічим користуватись

У разі виявлення академічної недобросовісності під час виконання МКР – результати контрольної роботи не враховуються.

Повторне написання модульної контрольної роботи не допускається.

Запитання / тести МКР передбачають матеріал який розглядався викладачем на лекційних заняттях без урахування додаткового матеріалу.

7.4. Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали за:

+ 5 балів – за активну роботу щонайменше на 5-ти лекціях (запитання, прохання уточнити аспекти лекційного матеріалу, конструктивне заперечення викладеної інформації та участь в дискусіях);

+ 10 балів – студенту автору (винахіднику) об'єкта на який подана заявка (тільки за умови подання комплексу матеріалів та номера заявки);

+ до 10-ти - засвоєння дистанційного курсу VOIB DL-101 "Основи інтелектуальної власності" (Безкоштовно), за умови надання скріну результату фінального іспиту. Засвоєння під час занять платних курсів не заохочується. Засвоєння під час занять інших безкоштовних курсів (а також платних курсів, які оплачені студентом до першого вересня, при викладанні дисципліни в першому семестрі чи до першого лютого, при викладанні в другому семестрі), щодо інтелектуальної власності, здійснюється за умови такого обсягу курсу, що є рівнозначним обсягу вищезгаданого курсу (щонайменше 50 год.);

+ до 5-ти - засвоєння дистанційного курсу VOIB DL101R - DL-101 для українських студентів мовою, відмінною від російської, а для іноземних студентів – мовою відмінною від мови країни, з якої походить студент (додається до вищезазначених балів за курс).

Штрафні бали не передбачені.

7.5. Політика дедлайнів та перескладань

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість виконати ці контрольні заходи у визначений та узгоджений з викладачем час.

Студенти, які без поважної причини були відсутні на контрольному заході не відпрацьовуються.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше, ніж наступного дня після ознайомлення студента з виставленою оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими в університеті.

7.6. Політика Університету щодо

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки аспірантів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

8.1. Види контролю

Поточний контроль: робота на 6 практичних заняттях (частина 1: експрес-опитування за темою заняття, тестування, розв'язання правових задач, підготовка проектів документів), виконання 3 контрольних заходів (частина 2); модульна контрольна робота.

Календарний контроль: (КК) проводиться відповідно до графіка навчального процесу. Перша атестація відбувається на 8-му тижні (умовою є поточний рейтинг ≥ 15 балів), друга – на 14-му тижні (умовою є поточний рейтинг ≥ 31 балів).

Семестровий контроль: залік

8.2. Оцінювання контрольних заходів

Головна частина рейтингу студента формується через активну участь у практичних заняттях та отримання результатів модульної контрольної роботи.

Модульну контрольну роботу та залік проводить лектор з розділу 2 (викладач кафедри Конструювання машин Механіко-машинобудівного інституту).

Загальна кількість балів з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство» виставляється з урахуванням 2 частин навчальної дисципліни: перший (Право інтелектуальної власності) – **67 балів** + другий (Патентознавство та набуття прав) — до **33 балів** = до 100 балів.

Загальний рейтинговий бал дисципліни "Інтелектуальна власність та патентознавство" - максимум 100 балів:

$$R_{\Sigma} = R_1 + R_{\text{Пр1}} + R_{\text{Пр2}} + R_{\text{Пр3}},$$

де R_1 – рейтинговий бал за розділ "Інтелектуальна власність та патентознавство – 1. Право інтелектуальної власності" (від 0 до 67 балів включно, з них 7 балів за модульну контрольну роботу) – виставляється викладачем частини 1 навчальної дисципліни; $R_{\text{Пр1}} \dots R_{\text{Пр3}}$ – рейтингові бали за виконання робіт, передбачених практичними заняттями №1...№3 з частини 2 навчальної дисципліни.

Остаточний рейтинг не може перевищувати 100 балів.

Загальна кількість балів з частини 1 «Право інтелектуальної власності» - 67 балів. Рейтинг студента складається з балів, що отримуються за експрес-опитування за темою заняття,

обговорення правових кейсів, вирішення практичних завдань, доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях, виконання тестових завдань онлайн та підготовки проектів документів. Всього за 1 практичне заняття студент може отримати до 10 балів. За виконання модульної контрольної роботи студент може отримати до 7 балів. У випадку відсутності студента на практичному занятті, необхідно відпрацювати пропущене заняття шляхом вирішення онлайн-тестів (доступ до тесту надає викладач) або розв'язання правових задач (шляхом надсилання роботи на електронну пошту викладача).

Розрахунок шкали (R) рейтингу за частиною 1. Право інтелектуальної власності:

Вид оцінювання	Вид активності студента	Ваговий бал
Практичне заняття №1	експрес-опитування за темою заняття,	10
Практичне заняття №2	обговорення правових кейсів, доповнення	10
Практичне заняття №3	відповідей інших студентів у процесі дискусії	10
Практичне заняття №4	на практичних заняттях, виконання тестових	10
Практичне заняття №5	завдань, підготовка практичних завдань	10
Практичне заняття №6		10
Модульна контрольна робота	виконання роботи в електронному вигляді	7
Всього за частину 1		67

Загальна кількість балів з частини 2 Патентознавство та набуття прав -33 бали.

Рейтинг студента складається з балів, що отримуються за контрольні заходи на 3 заняттях. Ваговий бал — 11 балів за одне практичне заняття. Студенти можуть на кожному занятті обирати проходження тесту чи реальну **свою** роботу над об'єктами під час чи після практичного заняття (для таких робіт можуть бути нараховані і додаткові бали).

Бали за практичні заняття (оцінка, переважно, шляхом тестування) :

11-10 балів – студент підготовлений до практичного заняття, присутній на ньому та склав тест на занятті (чи протягом доби), чи завдання **протягом 2-х тижнів** після заняття;

9 - 8 балів – студент відсутній на занятті, **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття **взяв завдання у викладача**, самостійно опрацював тему та виконав і подав виконане завдання **протягом 2-х тижнів** після практичного заняття;

7 - 6,5 - студент, який був присутній на занятті та склав тест чи завдання і додатково виконав самостійну роботу до заняття (окрім практичного №3) **протягом 2-х тижнів** після проведення відповідного практичного заняття ;

0 балів – студент відсутній на занятті, не опрацював тему самостійно, завдання викладача не виконав.

№ З/п	Контрольний захід	Ваговий бал
1	Виконання практичного завдання 1. Розв'язання винахідницьких задач. Патентно-інформаційний пошук.	11
2	Виконання практичного завдання 2. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на промисловий зразок. Охорона комерційної таємниці.	11
3	Виконання практичного завдання 3. Оформлення заявки на реєстрацію майнових прав на торговельну марку. Реєстрація авторського права.	11
	Всього за практичні завдання	33
	Всього за частину 2	33

8.3. Семестровий контроль: залік з двох частин навчальної дисципліни проводить лектор з частини 1 (викладач кафедри інтелектуальної власності та приватного права Факультету соціології і права).

Активність на практичних заняттях, відпрацювання всіх пропущених практичних занять, участь в обговоренні кейсів, виконання тестів, правових задач, підготовка проектів документів, виконання модульної контрольної роботи дозволяє отримати автоматичну оцінку, якщо студент набрав 60 балів і вище. Якщо студент виконав всі тестові завдання, готував проекти документів,

виконав модульну контрольну роботу, проте набрав менше 60 балів або студент бажає підвищити свій рейтинговий бал, результуюча оцінка виставляється за **результатами залікової контрольної роботи** (у вигляді онлайн тестування).

8.4. Умови допуску до семестрового контролю: встановлюються лектором частини 1 навчальної дисципліни.

8.5. Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску до семестрового контролю	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань для підготовки до заліку, завдань до модульної контрольної роботи та рейтингова система оцінювання наведені на платформі “Сікорський” з навчальної дисципліни

Зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою

При наявності у студенту документів, що підтверджують його участь в олімпіадах (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо) за темою заняття або розділу навчальної дисципліни можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів:

- в щорічних профільних семінарах, наукових конференціях тощо

Дистанційне навчання

В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання: платформи дистанційного навчання «Сікорський» та «Електронний кампус».

Можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відеоконференцій (Google Meet, Microsoft Teams, Zoom, Skype тощо) та освітньої платформи дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle, Google Classroom).

Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відеоконференцій).

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Частина 1.

Складено: к.ю.н. Дмитренко Вікторія Вікторівна,
к.ю.н. Яшарова Марія Миколаївна,
д.ю.н., доц. Маріц Дарія Олександрівна

Частина 2.

Складено: к.т.н., доц. Ромашко Алла Сазонівна,
к.т.н., доц. Юрчишин Оксана Ярославівна
асистент Гаврушкевич Наталія Валеріївна

Ухвалено розширеним засіданням кафедри Конструювання машин ММІ (протокол № 19 від 17 червня 2022 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету ФБМІ (протокол № 1 від 31.08.2022 р.)